

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับสารนิพนธ์เรื่อง คุณภาพชีวิตของพยาบาลวิชาชีพสาขา อายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ผู้ทำการศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ถึงวันที่ 14 มีนาคม 2559 มีการชี้แจงสิทธิการเข้าร่วมการศึกษาหรือปฏิเสธในการเข้าร่วม การศึกษารั้งนี้ โดยการปฏิเสธจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ข้อมูลการศึกษาทั้งหมดจะถูกเก็บเป็น ความลับ และถูกทำลายภายหลังเสร็จสิ้นกระบวนการศึกษา การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอใน ภาพรวมของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

ขณะที่ทำการเก็บข้อมูลนั้นมีพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ทั้งสิ้น 124 คน ใช้ แบบสอบถามทั้งหมด 124 ชุด มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 110 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.71 แบบสอบถามที่ได้รับคืนมานี้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผลการศึกษาได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปและปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามปัจจัยภายนอกของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 คุณภาพชีวิตของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์ เฉลิมพระเกียรติ

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับคุณภาพชีวิต ของพยาบาลวิชาชีพสาขา อายุรศาสตร์โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติโดยใช้สถิติ point-biserial หรือ Pearson correlation และ Spearman rank correlation จากนั้นจึงวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยกับ คุณภาพชีวิตอีกครั้งโดยใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบถดถอย (linear regression analysis)

4.1 ข้อมูลทั่วไปและปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไป จำแนกตามลักษณะทางประชากรและปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

ข้อมูลทั่วไป	ลักษณะทางประชากรและ ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n = 110 คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	3	2.70
	หญิง	107	97.30
อายุ	20-39 ปี	102	92.70
	40-59 ปี	8	7.30
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	101	91.80
	ปริญญาโท	9	8.20
สถานภาพ	โสด	98	89.10
	สมรส	12	10.90
	หย่าร้าง/หม้าย	0	0.00
	แยกกันอยู่	0	0.00
จำนวนบุตร	ไม่มีบุตร	99	90.00
	มีบุตร 1 คน	8	7.30
	มีบุตร 2 คน	3	2.70
โรคประจำตัว	ไม่มีโรคประจำตัว	87	79.10
	มีโรคประจำตัว	23	20.90

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ลักษณะทางประชากรและปัจจัย ส่วนบุคคล	จำนวน (n =110คน)	ร้อยละ
การนอนหลับ			
	4 ชั่วโมงต่อวัน	16	14.50
	5 ชั่วโมงต่อวัน	69	62.70
	6 ชั่วโมงต่อวัน	19	17.30
	7 ชั่วโมงต่อวัน	3	2.70
	8 ชั่วโมงต่อวัน	3	2.70
การใช้ยานอนหลับ			
	ไม่เคย	104	94.50
	เคย	6	5.50
การสูบบุหรี่/ยาสูบ			
	ไม่เคย	110	100.00
	เคย	0	0.00
การดื่มสุรา/เบียร์/เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์			
	ไม่ดื่ม	87	79.10
	ดื่มน้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	17	15.50
	ดื่ม 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	2	1.80
	เคยดื่มแต่เลิกมาแล้ว	4	3.60
การออกกำลังกาย			
	ไม่เคยออกกำลังกาย	44	40.00
	ออกกำลังกายน้อยกว่า 3 ครั้ง/ สัปดาห์	60	54.50
	ออกกำลังกาย มากกว่า 3 ครั้ง/ สัปดาห์	6	5.50
	ออกกำลังกายทุกวัน	0	0.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ลักษณะทางประชากรและปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n =110คน)	ร้อยละ
การดื่มสิ่งต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ท่านง่วงนอน ขณะปฏิบัติงาน	กาแฟ	63	57.30
	เครื่องดื่มชูกำลัง เช่น เอ็ม 150	2	1.80
	ชาและชาเขียว	20	18.20
	ไม่ดื่ม	25	22.70

จากตารางที่ 4.1 พบว่าเป็นเพศหญิง 107 คน (ร้อยละ 97.3) ที่เหลือเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 28.79 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.66 ปี โดยพยาบาลช่วงอายุ 20 ปีถึง 39 ปีมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 92.70 ระดับการศึกษาจบปริญญาตรีร้อยละ 91.80 ปริญญาโทร้อยละ 8.20 มีสถานภาพโสดร้อยละ 89.10 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีโรคประจำตัวร้อยละ 20.90 โดยป่วยเป็นโรคภูมิแพ้ (allergic rhinitis) มากที่สุด 15 คน (ร้อยละ 13.60) โรคปวดศีรษะไมเกรน (migraine) 4 คน (ร้อยละ 3.60) โรคกระเพาะ (dyspepsia) 2 คน (ร้อยละ 1.80) โรคโลหิตจาง (anaemia) 1 คน (ร้อยละ 0.90) โรคไทรอยด์ (thyrotoxicosis) 1 คน (ร้อยละ 0.90) มีชั่วโมงการนอนหลับเฉลี่ย 5.16 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 ชั่วโมง มีการใช้ยานอนหลับร้อยละ 5.50 พยาบาลไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 79.10 พยาบาลมีการดื่มกาแฟเพื่อไม่ให้ง่วงนอนขณะปฏิบัติงานร้อยละ 57.30 พยาบาลมีออกกำลังกายน้อยกว่า 3 ครั้ง/สัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 54.50

4.2 ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามปัจจัยภายนอกของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลทั่วไปจำแนกตามปัจจัยภายนอกของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

ข้อมูลทั่วไป	ปัจจัยภายนอก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้			
	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาท	2	1.80
	20,001-30,000 บาท	23	20.90
	30,001-40,000 บาท	66	60.00
	40,001 บาทขึ้นไป	19	17.30
จำนวนที่ปฏิบัติงาน			
	0-4 ปี	62	56.40
	5-9 ปี	24	21.80
	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	24	21.80
ตำแหน่งงาน			
	หัวหน้างาน	9	8.20
	ผู้ปฏิบัติงาน	101	91.80
การลงเวรตึกและไปรับงานต่อ ในช่วง 1 เดือน			
	ไม่มี	102	92.70
	มี	8	7.30
ปัญหาในหน่วยงานในช่วง 1 เดือน			
	ไม่มีปัญหา	69	62.70
	ปัญหาเกี่ยวกับหัวหน้างาน	2	1.80
	ปัญหาเกี่ยวกับผู้ร่วมงาน	13	11.80
	ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือหรือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน	26	23.60

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ปัจจัยภายนอก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใน 3 เดือนที่ผ่านมามีการลาป่วย หรือลาหยุดงาน	ไม่มี	103	93.60
	มี	7	6.40

จากตารางที่ 4.2 พบว่าพยาบาลวิชาชีพมีรายได้โดยเฉลี่ย 30,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีประสบการณ์การปฏิบัติงานเฉลี่ย 6.00 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.90 ปี เป็นพยาบาลวิชาชีพในระดับผู้ปฏิบัติงานร้อยละ 91.80 ระดับหัวหน้างานร้อยละ 8.20 ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมาพยาบาลที่ลงเวรคึกและต้องไปปรับงานต่อร้อยละ 7.30 โดยทั้งหมดเป็นการไปประชุมหรือเข้ารับอบรมต่าง ๆ พยาบาลมีปัญหาในหน่วยงานเกี่ยวกับเครื่องมืออุปกรณ์มากที่สุด โดยเป็นการขาดแคลนอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานคิดเป็นร้อยละ 23.60 ปัญหาเกี่ยวกับผู้ร่วมงานร้อยละ 11.80 และปัญหาเกี่ยวกับหัวหน้างานร้อยละ 1.80 และในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาพยาบาลที่ลาป่วยหรือลาหยุดงานเนื่องจากมีปัญหาสุขภาพร้อยละ 6.40

ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลจำนวนครั้งในการขึ้นเวรต่อเดือนของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

เวร	จำนวนเวรเฉลี่ยต่อเดือน (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	จำนวนเวรต่ำสุดต่อเดือน	จำนวนเวรสูงสุดต่อเดือน
เวรเช้า	12.60 (4.06)	4	23
เวรบ่าย	9.85 (3.43)	0	17
เวรคึก	9.18 (3.75)	0	15

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาจำนวนครั้งในการขึ้นเวรต่อหนึ่งเดือนของพยาบาลพบว่า เวิร์กเข้ามีจำนวนเวรเฉลี่ย 13 ครั้งต่อเดือน เวิร์กบายมีจำนวนเวรเฉลี่ย 10 ครั้งต่อเดือน และเวิร์กดีก็มีจำนวนเวรเฉลี่ย 10 ครั้งต่อเดือน

4.3 คุณภาพชีวิตของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

ตารางที่ 4.4 คุณภาพชีวิตโดยรวมของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

คุณภาพชีวิต	ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุณภาพชีวิตดี	96-130	23	20.90
คุณภาพชีวิตปานกลาง	61-95	86	78.20
คุณภาพชีวิตไม่ดี	26-60	1	0.90

จากตารางที่ 4.4 พบว่า คุณภาพชีวิตโดยรวมของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตโดยรวม 85.45 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.80 คะแนน คะแนนต่ำสุด 54 คะแนน และคะแนนสูงสุด 117 คะแนน

ตารางที่ 4.5 คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกายของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

คุณภาพชีวิต	ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุณภาพชีวิตดี	27-35	18	16.40
คุณภาพชีวิตปานกลาง	17-26	92	83.60
คุณภาพชีวิตไม่ดี	7-16	0	0.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกายของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 83.60 โดยมีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกาย 23.03 คะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.18 คะแนน มีคะแนนต่ำสุด 18 คะแนน และคะแนนสูงสุด 31 คะแนน

ตารางที่ 4.6 คุณภาพชีวิตด้านจิตใจของพยาบาลวิชาชีพ สาขาอายุรศาสตร์ ใน โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

คุณภาพชีวิต	ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุณภาพชีวิตดี	23-30	29	26.40
คุณภาพชีวิตปานกลาง	15-22	80	72.70
คุณภาพชีวิตไม่ดี	6-14	1	0.90

จากตารางที่ 4.6 พบว่า คุณภาพชีวิตด้านจิตใจของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 72.70 โดยมีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ 20.85 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.05 คะแนน คะแนนต่ำสุด 14 คะแนน และคะแนนสูงสุด 29 คะแนน

ตารางที่ 4.7 คุณภาพชีวิตด้านสัมพันธภาพทางสังคมของพยาบาลวิชาชีพ สาขาอายุรศาสตร์ ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

คุณภาพชีวิต	ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุณภาพชีวิตดี	12-15	37	33.60
คุณภาพชีวิตปานกลาง	8-11	70	63.60
คุณภาพชีวิตไม่ดี	3-7	3	2.70

จากตารางที่ 4.7 พบว่า คุณภาพชีวิตด้านสัมพันธภาพทางสังคมของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 63.60

โดยมีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตด้านสังคม 10.52 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.65 คะแนน คะแนนต่ำสุด 5 คะแนน และคะแนนสูงสุด 15 คะแนน

ตารางที่ 4.8 คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ ใน โรงพยาบาล ธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

คุณภาพชีวิต	ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุณภาพชีวิตดี	30-40	11	10.00
คุณภาพชีวิตปานกลาง	19-29	92	83.60
คุณภาพชีวิตไม่ดี	8-18	7	6.40

จากตารางที่ 4.8 พบว่า คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมของพยาบาลวิชาชีพสาขา อายุรศาสตร์ใน โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 83.60 โดยมี คะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ 24.57 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.04 คะแนน คะแนนต่ำสุด 13 คะแนน และคะแนนสูงสุด 36 คะแนน

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยภายนอกกับคุณภาพชีวิตของพยาบาลวิชาชีพ สาขาอายุรศาสตร์โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

ตารางที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับคุณภาพชีวิตโดยรวม ของพยาบาลวิชาชีพสาขา
อายุรศาสตร์โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

ปัจจัย	สถิติที่ใช้	Correlation Coefficient	p-value
เพศ	Point biserial	-0.150	0.117
อายุ	Pearson	0.279	0.003
การศึกษา	Point biserial	0.203	0.033
สถานภาพ	Point biserial	0.235	0.013
จำนวนบุตร	Pearson	0.294	0.002
โรคประจำตัว	Point biserial	-0.010	0.918
ชั่วโมงการนอนหลับ	Pearson	0.405	0.000
การใช้ยานอนหลับ	Spearman	0.040	0.680
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	Spearman	-0.154	0.109
การดื่มเครื่องดื่มเพื่อลดความง่วง	Spearman	-0.006	0.952
การออกกำลังกาย	Spearman	0.089	0.354
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	Pearson	0.107	0.267
จำนวนปีที่ปฏิบัติงานใน โรงพยาบาล	Pearson	0.293	0.002
ตำแหน่งงาน	Point biserial	-0.384	0.000
จำนวนเวรเข้าครั้งต่อเดือน	Pearson	0.332	0.000
จำนวนเวรป่วยครั้งต่อเดือน	Pearson	-0.299	0.001
จำนวนเวรตึกครั้งต่อเดือน	Pearson	-0.281	0.003
การลงเวรตึกและไปรับงานต่อ	Point biserial	0.079	0.413
ปัญหาในหน่วยงาน	Point biserial	-0.016	0.871
การลาป่วยเนื่องจากปัญหา สุขภาพในช่วง 3 เดือน	Point biserial	-0.181	0.058

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตโดยรวมของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนบุตร ชั่วโมงการนอนหลับ จำนวนปีที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ตำแหน่งงาน จำนวนเวรเข้าต่อเดือน จำนวนเวรป่วยต่อเดือน จำนวนเวรตึกต่อเดือน

ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์โดยตรงของปัจจัยกับคุณภาพชีวิตโดยรวมของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

ปัจจัย	R Square	Adjusted R Square	p-value
จำนวนชั่วโมงในการนอน	0.164	0.157	0.004
ตำแหน่งงาน	0.211	0.197	0.013

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การใช้สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นตรง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับคุณภาพชีวิตโดยรวมของพยาบาลวิชาชีพสาขาอายุรศาสตร์ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ คือ จำนวนชั่วโมงในการนอน โดยจำนวนชั่วโมงการนอนที่เพิ่มขึ้นจะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นและตำแหน่งงาน โดยที่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าผู้ปฏิบัติงาน